

„Newzealandsko posest je pustil takšno, kakršna je bila oni dan, ko je vsa njegova družina potonila. Ne vem, kdo je sedaj lastnik posesti; mislim, da je imela Shannon sorodnike.

„Chauncey je imel lastno premoženje v papirjih in gotovini; in ker ni mogel premagati svoje ljubezni do življenja, se je menda odločil, da bo živel, dokler vsega ne zapravi. Nemara je njegovo noro kupovanje stvari, ki jih je potem prodajal za eno tretjino ali manj, zunanji znak njegovega notranjega boja med voljo, živeti in voljo, umreti. Kakor se je premoženje manjšalo, je drugo čim dalje bolj prevladovalo in nemara se je odločil, da bo umrl, ko izgine zadnji cent.

„Mogoče bi se dalo tudi reči, da je vse njegovo početje v Los Angelesu, kakor ste ga opisali, le del velike, sardonične geste, za katero je potreboval štiri leta.

„Ko so ga našli v Miamiu mrtvega, ni bilo niti centa gotovine med njegovimi stvarmi, ki jih tudi ni bilo dosti; in nikjer ni bilo nobene listine o kaki bančni vlogi. Oni, ki sem jih izpraševal, so mi povedali, da se je v šestih tednih, ki jih je prebil tam, vedel normalno; nihče ni videl ničesar nenavadnega na njem, razen tega, da je bil videti vplivna osebnost in je živel zelo sam zase. Mnogo se je izprehajal ob obali.

„Mislim, da je v Los Angelesu porabil ves denar, kar mu ga je še ostalo po štiriletnem potovanju po svetu. Obdržal je le toliko, da je mogel oditi v Florido in tam živeti poldrugi mesec. Ni se hotel ubiti v Los Angelesu, kjer je bil že tako znan in je šel umret v Miami.“

(Iz angleščine prevedla O. Škerlj.)

V E Č E R

L. M R Z E L

Ali jih vidiš, drevesa na obzorju, kako se jim orumenele krone dan za dnem osipljejo v vetru? Ali jih vidiš, tovarniške dimnike tam zadaj, kako iz njih polagoma pojema dim? Vsak dan, ki ga solnce prižge, se nazadnje zmerom spet nagne v večer; čez dan malo trpimo, zvečer pa gremo spet spat. Dober je vsak večer.

Mati, ali še zmerom vsak večer bediš pri luči z zelenim senčnikom in pleteš? Ali stare podnice v sobi še zmerom zapokajo pod koraki, kadar se prehodiš po prstih od mize do vrat, ko že vsa hiša spi?

Davno je že, kar nisem za mizo sklonjen večera premolčal s teboj, davno je že, kar tvoja dobra, trudna ljubezen izpod zelenega senčnika nič več ne sije name, davno je že, kar sem šel. Daleč sem prišel, svet je strašna domovina za človeka, tisoč zločinov mi je oskrunilo roke, tisoč

strupov mi je napojilo srce — nobene dobre misli ni več pri meni, kar si me jih učila ti. Mati, ali ti še zmerom veruješ v Boga?

Siv je vsak dan, še bolj siv je mrak, žalosten je vsak večer. Kje sem pa jaz doma, mati, kam pa naj grem, kadar pade noč? Glej, toliko luči je prižganih po svetu, toliko nad gori v srcih ljudi — ali zame res ni nobene prižgane? Ali bom res tako dolgo obsojen na cesto, da bodo vstale zarje zadnjemu človeku?

Ti ne veš, mati, kako težko je najti dom pri ljudeh. Kamen na cesti mi je še edini brat, kamen ne dene ne dobro ne hudo — človek, samo človek ne more ničesar razumeti. Toda komu naj se dam, če me človek ne sprejme? Kam pa naj grem, če je pri njem vse trkanje zaman? Ali naj kar naprej upam samo v zvezde neba?

Tih in sam grem v slednji večer, nikogar ni z menoj, nihče me nikoli ne čaka sredi noči. Ah, mati, ko sem bil še majhen, sva mnogo molila zame, mnogo sva zame upala oba, toda nikoli se nisva bala, da bo lahko kedaj še tako žalostno z menoj, kakor je zdaj. Nikjer ni zame luči z dobrim senčnikom in z velikimi tihimi sencami po stenah, nikjer ni zame bele roke. Tih in sam grem v slednji večer in noč je moj edini dom.

I 9 3 2

L. MRZEL

Nobene misli mi ni treba več misliti, nobena beseda me več ne skeli na srcu, noben obup mi več ne polje po duši. Prisluhni, človek, ki si morda še ostal. Mar misliš, da sva po kaj drugega prišla na svet, kakor da nama bo svet bremena nakladal na rame? Glej, samo človek lahko malo trpljenja vzame nase, samo človek lahko pade pod križem, samo človek lahko onemi. Pa kaj ne čuješ, kako stvari kričijo do neba? Tiho, po prstih se vrniva, kjer sva še zmerom malo doma, in zapriva, zakleniva duri za seboj. Samo malo bo še treba počakati, pa bo minilo tudi to leto in ta dan.

Ali vidiš te ceste, ki so jih tisoči rok razpeljali križem belega sveta, da bi ljudje po njih prišli do sebe in do svojega? Ali vidiš ta mesta in vasi, ki jih je majhen, komaj milijon ljudi majhen narod sezidal, da bi bil v njih doma, da bi mu po njih gorela luč in bi po njih lahko rezal kruh vsem tisočim, ki prihajajo za njim? Glej, stare so te hiše, vsak dan polagoma razpadajo pisane fasade na njih, vsak dan se odmrli omet polagoma usiplje na trotoarje. Toda nikar naj ne bo pri nikomer nič strahu zavoljo tega. Nikoli se še ni zavoljo tako majhnih reči pogreznil svet.